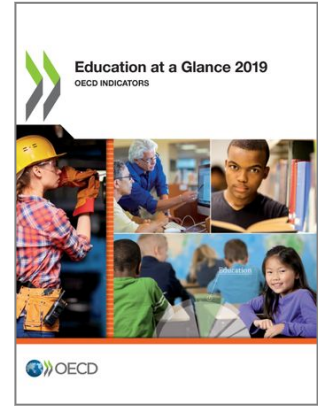

OECD *Multilingual Summaries*

Education at a Glance 2019

OECD Indicators

Summary in Turkish

Bu yayının tüm içeriğine erişmek için şu adresi tıklayın: [10.1787/f8d7880d-en](https://doi.org/10.1787/f8d7880d-en)

2019 Tek Bakışta Eğitim

OECD Göstergeleri

Türkçe Özet

Yönetim özeti

Yüksek miktarda üniversite mezunu bulunmasına rağmen yüksek öğrenime talep hala güçlü

2018'de 25-34 yaşındakilerin %44'ünün yüksek öğrenim derecesi bulunmasına karşın 2008 yılında OECD ülkeleri genelinde ortalama %35'ti. Lisans derecesine sahip yetişkin nüfusun artması, bu büyümeye en fazla katkı yapan unsur oldu. Yüksek öğrenimli genç yetişkinlerin, üst orta eğitilmiş olanlara göre istihdam avantajı son on yılda oldukça sabit kaldı. Yüksek öğrenimli yetişkinler uzun vadeli işsizliğe karşı daha dirençlidir ve 2018'de istihdam oranları üst orta eğitilmiş yetişkinlere göre yüzde 9 puan daha yüksekti. Yüksek öğrenimli yetişkinler, her ne kadar bu çalışma sahasına göre değişiklik gösterse de daha yüksek kazanç sağlamaktaydılar. Avantajları yaşla birlikte de artmaktadır: Yüksek öğrenim sahibi 25-34 yaşlarındakiler, üst orta eğitilmiş olan kendi muadillerinden %38 daha çok kazanırlarken 45-54 yaşlarındakiler %70 daha çok kazanmaktalar.

Eğitim sistemleri, yüksek öğrenime erişimi kolaylaştırdı ancak aradaki bazı farklılıklar devam ediyor

Finansal destek mekanizmaları sağlanması, yüksek öğrenimi daha çok sayıda insan için daha fazla erişilebilir hale getirdi. Eğitim ücretlerinin en yüksek olduğu ülkelerde öğrencilerin %70'ten fazlası burslardan veya kredilerden yararlanıyor. Mastır veya doktora seviyesine geçiş, başlangıçtaki yatırımlardan cazip dönüşler olmasına rağmen nesiller boyunca sabit kaldı. Bu programların yıllık maliyeti, verileri olan OECD ülkelerinin yarısından çoğunda lisans programınıninkine benzer iken kazançlar ortalama olarak %32 daha yüksektir.

Bazı sektörler ihtiyaç duydukları vasıflı işçileri bulmak için hala mücadele ediyorlar. Mühendislik, imalat ve inşaat ile bilişim ve iletişim teknolojileri işgücü piyasasındaki en iyi sonuçlarla yaygın bir biçimde ilişkilendirilen iki saha iken 2017 yılında lisans mezunlarının sadece %14'ü birincisinde bir derece, %4'ü ise ikincisinde bir derece aldı. Kadınlar bilhassa eksik temsil edilmekte: OECD ülkeleri genelinde ortalama olarak bu sahalara girenlerin %25'ten azı kadındır.

Üst orta eğitim ve yüksek öğrenim kabul sistemlerinden geçişler, eğitim vasıtasıyla ilerlemeyi etkilemektedir.

OECD ülkelerinin yaklaşık yarısında 19-20 yaşlarındakilerin %40'tan fazlası yüksek öğrenim programlarına kaydolmuştur ve bir lisans programına giriş için ortalama yaş Japonya'daki 18'den İsviçre'deki 25'e kadar değişiklik göstermektedir. Daha geniş bir payda öğrencilerin genel üst orta eğitim programlarına kaydolduğu ülkelerin daha genç yaşlarda yüksek öğrenime daha fazla kaydolduğunu ortaya koymaları daha çok muhtemeldir. Ülkelerin ve ekonomilerin yarısından fazlasında yüksek öğrenime giriş açık iken diğer ülkeler akademik performans, sınavlar ve bazı durumlarda da üst orta eğitim programı yönelimi gibi seçim kriterleri kullanmaktadırlar. OECD ülkeleri geneli ortalaması olarak yüksek öğrenime ilk

defa katılanların %17'si kısa döngülü bir programa giriyorken lisans seviyesinde girenler için bu %76, mastır seviyesinde ise %7'de. Ancak çalışmanın ikinci yılının başlangıcına gelindiğinde lisans öğrencilerinin ortalama %12'si yüksek öğrenim sistemini terketmiş oluyor. Bir lisans programına girenlerin sadece %39'u programın teorik süresi içinde mezun oluyor; %28'i bir sonraki üç yıl içerisinde mezun oluyor. Erkek öğrencilerin ve bir mesleki üst orta eğitim programından gelenlerin yüksek öğrenime girmesi ve tamamlaması genel olarak daha az muhtemel. Yüksek öğrenim, yaşamboyu öğrenimde önemli bir rol oynuyor; OECD ülkeleri ortalaması olarak 30-39 yaşlarında eğitimde olanların dörtte üçünden fazlası bir yüksek öğrenim programına katılıyor.

Finansmanın artırılması, yüksek öğrenimin genişletilmesine destek oldu

Yüksek öğrenim kurumlarına yapılan harcama 2005 ile 2006 arasında OECD ülkeleri genelinde ortalama olarak %28 arttı ki, öğrenci kayıtları oranının (%12) iki katından daha fazladır. Ancak hem öğrenci sayısı hem de toplam harcama 2010'dan bu yana daha düşük bir tempoda artmıştır. 2016'da her bir yüksek öğrenim öğrencisi başına yapılan harcama 15.556 USD'ye çıktı ki bunun üçte biri araştırma ve geliştirmeye ayrılmıştı. Özel sektör kaynakları harcamaların ortalama %30'dan fazlasını finanse ederken lisans programlarına yönelik eğitim ücretleri 2007 ile 2017 arasında verileri olan ülkelerin yarısında %20'den fazla arttı. Yüksek öğrenimdeki insan kaynakları da çoğu ülkede büyüdü. OECD ülkeleri genelinde yüksek öğrenimde bulunan akademik personel sayısı 2005 ile 2017 arasında, yüksek öğrenim kayıtlarına benzer bir oranla yılda ortalama %1 oranında arttı.

Üst orta eğitimden mezuniyet oranları geçtiğimiz on yılda arttı

Her ne kadar üst orta eğitimden mezuniyet 2005 ile 2017 arasında yüzde 6 puan artmış olsa da 2018'de OECD ülkeleri geneli ortalaması olarak 25-34 yaşındakilerin %15'i üst orta eğitim almamıştı. Bazı ülkelerde mesleki programlar üst orta seviyede öne çıkmaktadır. OECD ülkeleri ortalaması olarak ilk defa üst orta eğitimden mezun olanların %40'ı 2017'de bir mesleki program vasfı kazandı; Avusturya, Çek Cumhuriyeti, Slovak Cumhuriyeti ve Slovenya'da bu nüfusun %66'dan fazlası böyle yaptı. OECD ülkeleri 2016 yılında GSYİH'nin ortalama %3,5'ini ilk ve orta eğitim ile birlikte orta eğitim sonrasındaki yüksek öğrenim harici kurumlara harcadılar ve 2005'ten bu yana bu seviyedeki kamu harcamaları %18 arttı. Sınıfların daha küçük olması ve öğretmen maaşlarının yükselmesi bu artışa katkı yapmıştır. 2005 ile 2017 yılları arasında OECD ülkeleri geneli ortalaması olarak alt orta seviyede ortalama sınıf büyüklüğü %6 daralırken öğretmen maaşları %8 artmıştır.

Öğretmenlik mesleği yeni mensuplarını çekmede hala zorlanıyor

Çoğu OECD ülkesinde 50-59 yaşlarında olanlar arasında ilk ve orta eğitim öğretmenlerinin payı, 25-34 yaşlarında olanlardaki paya göre daha büyük ve bu da gelecekte öğretmen açığı olacağı hususunda endişeleri artırıyor. OECD ülkeleri geneli ortalaması olarak ilk ve orta eğitim öğretmenlerinin yaklaşık %10'u 30 yaşın altında. Öğretimi yapılan eğitim seviyesiyle birlikte maaşlar artma eğilimi gösteriyor fakat öğretmenlerin kazançları, yüksek öğrenim görmüş yetişkinlerin kazançlarının %78 ile %93'ü arasında seyrediyor. Bunun aksine okul müdürleri, yüksek öğrenim görmüş olan kendi muadillerinden en az %25 daha fazla kazanıyor. OECD ülkeleri ortalaması olarak eğitim seviyesi yükseldikçe her yıl için öğretim saatlerinin sayısı düşüyor ve 2000 ile 2018 yılları arasında verileri olan ülkelerin çoğunda bu da büyük ölçüde değişmeden kalmıştır.

Diğer bulgular

OECD ülkeleri geneli ortalaması olarak 2017'de üç yaşın altındaki üç çocuğun birinden fazlası erken çocukluk eğitimine ve bakım hizmetlerine kaydolmuştu ki - bu 2010 ile karşılaştırıldığında yüzde 7 puanlık bir artıştır.

Yine OECD ülkeleri ortalaması olarak 18-24 yaşındakilerin %14'ü ne istihdam edilmişlerdi ne de eğitim veya öğretimde (NEET) yer alıyorlardı. Brezilya, Kolombiya, Kosta Rika, İtalya, Güney Afrika ve Türkiye'de 18-24 yaşındakilerin %25'ten fazlası NEET'tir.

Daha yüksek eğitim düzeyine ulaşan yetişkinler kültür veya spor faaliyetlerine daha çok katılma eğilimi gösterirler: Üst orta eğitim düzeyine ulaşmamış olanların %60'ın altında kalmalarına karşın yüksek öğrenim görmüş yetişkinlerin %90'dan fazlası için bu geçerlidir.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

[Yayının İngilizce tercümesini okumak için OECD.iLibrary’i ziyaret edin!!](#)

© OECD (2019), *Education at a Glance 2019: OECD Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/f8d7880d-en